Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 35. JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, FEBRUARY 21, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЛЮТОГО 1997 р. Ч. 35. РІК CIV.

Президент зацікавився зниклими грошима

Київ. — Президент Леонід Кучма взяв під особисту контролю розслідування карної справи з приводу невиплати компенсацій українським громадянам-жертвам нацизму, повідомила 18-го лютого УНІАР.

Рішення своє Президент зробив після того, як у газеті „Файненшел Таймс" з 15-го лютого з'явилася публікація про те, що зі спеціяльного фонду, фінансованого федеральним урядом Німеччини, зникло 80 млн. марок, призначених для українських жертв нацизму. В результаті 70,000 українських громадян, які під час Другої світової війни були вивезені на працю до Німеччини, не отримали компенсації висотою від 400 до 1,000 марок.

Згідно з повідомленням УНІАР, Генеральна прокуратура і Головне контрольно-ревізійне управління Міністерства Фінансів за дорученням Президента здійснили перевірку діяльности Українського національного фонду взаєморозуміння і примирення, який відповідає за виплату компенсацій жертвам нацизму, і акціонерного товариства „Градобанк", через яке здійснювалися виплати. В результаті виявлено, що обидві установи порушили закон.

Переговори про відновлення зниклих грошей із 400-мільйонового фонду німецькі урядові проводили з українськими партнерами від вересня минулого року, але безуспішно.

Створено комісію для перевірки незаконної торгівлі зброєю

Київ. — Верховна Рада створила 18-го лютого тимчасову парляментарну слідчу комісію для перевірки можливих фактів нелегальної торгівлі зброєю, повідомила УНІАР.

За постанову, яку подали на розгляд депутати-комуніст Петро Симоненко і позафракційний генерал-лейтенент Олександер Скіпальський, проголосувало 230 депутатів.

В документі сказано, що комісію створено „у зв'язку з публікаціями у закордонних та українських засобах масової інформації про причетність деяких державних та комерційних структур до торгівлі зброєю всупереч міжнародним угодам".

Як відомо, в червні і грудні минулого року газета „Вашінґтон Таймс" надрукувала статті про те, що Україна начебто співпрацює з Лібією у військовій сфері всупереч міжнародним санкціям проти останньої. Українські урядовці кожного разу відкидали ці інформації, однак не виключали, що торгівлею зброєю з Лібією могли займатися приватні особи в Україні.

Головою нової комісії, до якої увійшли представники всіх головних депутатських груп, обрано члена фракції „Незалежні" генерал-лейтенанта Олександра Ігнатенка.

Про результати перевірки комісія має доповісти Верховній Раді до 1-го квітня.

Помер архітект модерного Китаю

Денґ Шіаопінґ

Пекін. — Тут ранком у середу, 19-го лютого, помер 92-річний Денґ Шіаопінґ, останній з революційних титанів Китаю, один з основників його комуністичного ладу та архітект економічної модернізації.

Згідно з повідомленням офіційного державного пресового агентства „Новий Китай" Ш. Денґ, якого впродовж останніх 18 років величали головним лідером, незнаючи хворобою Паркінсона і помер через „комплікації інфекції легенів".

Ш. Денґ залишив країну в руках свого наслідника, 70-річного Жіянґ Земіна, президента країни та генерального секретаря Комуністичної партії Китаю, котрого він особисто разом з іншими керівниками обрали ще у червні 1989 року зразу після здавлення продемократичних маніфестацій на площі Тіянаньмень у Пекіні. З. Жіянґ відразу був номінований головою похоронного комітету, який складається з 459 керівників китайського уряду, що вказує на його важливість у державному керівництві.

Будучи хитрим і водночас непохитним прагматистом Ш. Денґ дограбував Китай до небуденного економічного розвитку, про який пересічний громадянин навіть не мріяв і тим зменшив небезпеку заворушень і неспокою. Живучи і практикуючи авторитарну диктатуру, він зробив Комуністичну партію абсо-

(Закінчення на стор. 3)

Росією править олігархія

Лондон. — Англійська газета „Файненшел Таймс" опублікувала більшу статтю відомого російського економіста і політика Григорія Явлінського під назвою „Ланцюг нещасть" і з таким підзаголовком: „Захід повинен визнати, що неуспіх російських реформ створив нову небезпеку".

Між іншим, Ґ. Явлінський пише: „Захід може втішатися думкою, що Росія більше не вернеться до комунізму, однак чи означає це, що там переможуть демократія і вільний ринок? Ні, не означає". Автор стверджує, що новою великою загрозою для Заходу є втрата контролі над ядерною зброєю, організована злочинність, можливість маштабних екологічних катастроф.

„Що стосується самої Росії,— пише Ґ. Явлінський,— то у країні зформувався і тепер інтенсивно змінюється напівкримінальна олігархія. Ця злоякісна структура практично вже існувала при комунізмі, а тепер тільки прибрала нових форм, подібно до того, як змія навесні міняє шкуру... Номенклятура разом з підпільною економікою і злочинним світом захопили контролю над урядом і ресурсами Росії".

Аналізуючи способи виходу з кризи, автор вважає першим завданням „подолати монополію нафтових і газових баронів в Росії, потрібно також радикально децентралізувати владу, здійснити земельну реформу і реформу судівництва, запровадити вільну торгівлю і конкуренцію, унезалежнити пресу". В кінці Ґ. Явлінський робить висновок: „Існує дуже мала ймовірність, що президент Єльцин і його уряд відважаться хоч би на ці скромні зміни. Тому російський народ і західні керівники мусять зрозуміти небезпеку, яку таїть у собі російська дійсність, і відмовитися від панівного тепер погляду, нібито Росія проводить демократичні реформи".

Виступають проти утворення профспілкової партії

Львів (УНІАР—ІМА-прес). — Представники галузевих профспілкових організацій Львівщини провели низку зустрічей з місцевими трудовими колективами, під час яких була обговорена ініціятива утворення політичної партії, висунута керівництвом Федерації Профспілок.

Львів'яни висловили думку про „недоцільність і необґрунтованість подібної пропозиції", оскільки її здійснення приведе до розколу у профспілковому русі і знецінить саму ролю спілок, про що повідомив голова ради обласного об'єднання профспілок Ігор Луцишин.

Хліб продають тільки громадянам Білорусі

Малоріта, Білорусь (УНІАР — ІМА-прес). — Адміністрація міста Малоріта Брестської области прийняла рішення, згідно з яким хліб у місцевих крамницях продаватиметься тільки громадянам Білорусі, при пред'явленні пашпорту, при чому тільки по два буханці на особу.

На думку місцевої влади, ці заходи мають запобігти масовому вивезенню хлібо-паляничних виробів громадянами України, де хліб коштує майже в два рази дорожче.

Затримали 16,310 порушників кордону

Київ (УНІАР—ІМА-прес). — Як повідомили в Комітеті з охорони державного кордону України, в минулому році українські прикордонники затримали 16,310 порушників (у січні 1997 року — 2,109), вилучили контрабанди більш ніж за 15 млн. гривень, 85 одиниць зброї, 781 кілограмів нар-котичних речовин.

Ґ. Зюґанов перебуває в ЗСА

Ню Йорк (Ройтерс). — Керівник російських комуністів і так званого народно-патріотичного союзу Росії Геннадій Зюґанов розпочав у понеділок подорож З'єднаними Стейтами Америки.

Візита Ґ. Зюґанова триватиме кілька днів, а її програма передбачає відвідини квартири ООН, виступи в багатьох науково-дослідних установах, а також зустрічі з бізнесменами, політиками і представниками засобів масової інформації. Зустрінеться Ґ. Зюґанов і з першим заступником секретаря Державного департаменту Строббом Толбатом.

Ґ. Зюґанов відвідає Ню Йорк, Бостон, Вашінґтон та декілька менших американських міст.

Казахський міністер знайшов взаєморозуміння в Києві

Київ. — Під час своєї триденної візити до Києва, яка почалася 17-го лютого, казахський міністер закордонних справ Касимжомарт Токаєв знайшов спільну мову з керівництвом України у ряді питань економічної співпраці і торгівлі, повідомили засоби масової інформації.

К. Токаєв, який вперше здійснив свою офіційну візиту в Україну, зустрівся зі своїм українським партнером Геннадієм Удовенком, Президентом Леонідом Кучмою і головою Верховної Ради Олександром Морозом.

У Міністерстві Закордонних Справ України казахський урядовець підписав разом з Ґ. Удовенком протокол про співробітництво між зовнішньополітичними відомствами.

Виступаючи після підписання протоколу на спільній конференції, Ґ. Удовенко зазначив, що між сторонами склалося повне взаєморозуміння з питань співпраці у політичній, економічній та культурній сферах. Він також сказав, що українська сторона звернулася до казахської делегації підтримати Україну у поширенні її співробітництва з країнами азіятського реґіону і Перської затоки.

Як відомо, Казахстан домагається статусу спостерігача в організації держав Південносхідної Азії і активно співпрацює зі своїми сусідами в рамках

(Закінчення на стор. 3)

ЗСА перестерігають Росію

Вашінґтон (ПАП). — Адміністрація Президента Билла Клінтона перестерегла Росію, щоб вона не допомагала Іранові в розбудові його ракетного арсеналу.

На підставі донесень американської та ізраїльської розвідок, Москва передала недавно Теґранові технологію до ракет SS-4 середнього засягу дії, котрі можуть загрозити, між іншим Савдійській Арабії, де розміщені американські війська, а також Ізраїлеві.

„Нова Україна" втримує центристський курс

Київ (УНІАР). — Тут відбувся п'ятий з'їзд громадсько-політичного об'єднання „Нова Україна", очолюваного головою Адміністрації Президента Євгеном Кушнарьовим. Участь взяли 625 делегатів та 295 гостей, в тому числі 47 українських парляментаристів, представники Уряду, політичних партій та об'єднань.

У вступному слові Кушнарьов зазначив, що „Нова Україна" підтримувала і підтримуватиме курс реформ, проголошений Президентом. Готуючись до наступних парляментарних виборів, об'єднання „Нова Україна" плянує створити широку політичну коаліцію — від соціял-демократів до республіканців — для підтримки політичного курсу Президента. Згуртовані навколо „Нової України" сили мають переконати суспільство у безперспективності повернення до комуністичного минулого.

Делегатів з'їзду привітав Президент України Леонід Кучма, наголосивши, що центристське

(Закінчення на стор. 3)

Принстонський Центр Монтессорі простягає помічну руку школам в Україні

Принстон, Н. Дж. — Прінстонське Товариство Монтессорі, підтримуючи Українсько-Американську Монтессорі Фундацію та для допомоги становлення в Україні Монтессорі шкіл, влаштовує добродійний мистецький вечір з програмою „Любовні листи" сучасного американського драматурга А. Р. Гирні у виконанні Карла Лайта і Джорджини Голл під керівництвом Ніка Прокацціно, який відбудеться в неділю, 23-го лютого ц. р., о год. 5-ій вечора в приміщенні Принстонського Монтессорі центру при 487 Cherry Valley Road в Принстоні. Після програми — зустріч з виконавцями та членами Монтессорі центру. Вступ — 15 дол., побажане замовлення тел.: 609-924-4594.

Обширна інформативна стаття директора Монтессорі центру Джіні Кусак про діяльність центру Монтессорі в Принстоні в напрямі становлення в Україні шкіл типу Монтессорі була поміщена в „Українському Тижневику" з 26-го січня ц. р. Щира заангажованість цього американського товариства напевно буде заохотою нашій публіці взяти участь в цій імпрезі і в той спосіб підтримати Українсько-Американську Монтессорі Фундацію.

Е. Шеварднадзе відвідав Україну

Київ (УНІАР). — Тут відбулися зустрічі Президента України Леоніда Кучми, голови Верховної Ради Олександра Мороза, міністра закордонних справ Геннадія Удовенка з президентом Грузії Едуардом Шеварднадзе, який перебував у столиці України з дводенною офіційною візитою.

У зустрічі взяли участь також голова Адміністрації Президента України Євген Кушнарьов, голова комісії Верховної Ради України у зв'язках з країнами СНД Борис Олійник, голова комісії з правопорядку і законности Олександер Жир, українські парляментаристи, урядовці, амбасадор України в Грузії Анатолій Касьяненко, амбасадор Грузії в Україні Валерій Челашвілі, міністер за-

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

СТВОРЕНО КОМІСІЮ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

КИЇВ. — Згідно з постановою Кабінету Міністрів України з 14-го січня 1995 року ч.16 про застосування пункту 2 статті 6 закону про статус ветеранів війни та їх соціяльний захист створено Комісію Міністерства Оборони України, очолювану міністром, генерал-полковником Олександром Кузьмуком. Комісія розглядатиме заяви громадян, які працювали на підприємствах і в установах і яких уряд колишнього СССР скерував на працю в район бойових дій на територіях різних держав. О. Кузьмук створив при Міністерстві Оборони України Комісію з питань вивчення матеріялів учасників бойових дій. Очолив Комісію начальник Генерального штабу збройних сил України, перший заступник міністра оборони генерал-лейтенант Олександер Затинайко. Ще одну Комісію створено для забезпечення надходжень позабюджетних грошей. Її очолив заступник міністра оборони, командуючий сухопутними військами генерал-полковник Василь Собков.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСУ МОЛОДІ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма зустрівся з міністром у справах сім'ї та молоді Сюзанною Станік. Під час зустрічі мова була про створення реґіональних структур цього міністерства. Л. Кучма підтримав ідею проведення навесні цього року всеукраїнського конґресу молоді. На думку голови держави, такий конґрес сприятиме консолідації молодечих організацій, підвищенню їх активности і згуртуванню навколо ідеї розбудови української економіки та вирішення інших загальноукраїнських справ. Міністерству Сім'ї та Молоді доручено очолити організацію і проведення молодечого конґресу. Опитування молоді віком 18-28 років показало, що за переобрання Президента висловилися 18 відсотків молодих, за ліквідацію президентури — 4 відс., за переобрання Верховної Ради — 22 відс., за зформування нового Уряду — 19 відсотків, за повернення до соціялістичного пляново господарювання — 4 відсотки молоді. Найбільшою популярністю серед молоді користуються такі телевізійні передачі: "Поле чудес" — 26 відс., "Клюб веселих і кмітливих" — 17 відс., "Тема" та "Що? Де? Коли?" по 14 відс., "Вгадай мелодію" — 13 відсотків.

ФАРМЕРИ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ПАРЛЯМЕНТУ

КИЇВ. — Учасники 7-го З'їзду фермерів України оприлюднили звернення до депутатів Верховної Ради України із закликом швидше ухвалити пакет документів, які забезпечили б передачу землі у власність селян. У резолюції з'їзду зазначено, що три роки зволікаючи з ухваленням згаданих законопроєктів, Верховна Рада України свідомо гальмує реформи на селі. Учасники з'їзду скерували також звернення до Кабінету Міністрів України з проханням замінити всі види податків для села єдиним податком на землю.

В. ПУСТОВОЙТЕНКО ВІДВІДАВ БУДІВЕЛЬНІ ОБ'ЄКТИ

ЧЕРНІГІВЩИНА. — Міністер Кабінету Міністрів України Валерій Пустовойтенко під час поїздки по Чернігівській області відвідав будівництво Менської газонаповнювальної станції, спорудження якої загальмовано через брак фондів. З огляду на те, що станція має забезпечувати зрідженим газом Чернігівську і Сумську області, Пустовойтенко доручив керівникам обидвох областей віднайти гроші для завершення будівництва станції потужністю 30,000 тонн зрідженого газу на рік. Новим об'єктом для области є спорудження мосту через Десну в Сосницькому районі, що скоротить шлях для автотранспорту на цілих 100 кілометрів. Обговорено питання побудови Сосницької телевізійної вежі, оскільки місцеві люди не мають змоги переглядати програми національного телебачення. Звернув увагу міністер і на перебіг спорудження шкіл та інших господарських і соціяльно-культурних об'єктів у Новгород-Сіверському, Семенівському та Коропському районах.

ЗБУВАЛИ ФАЛЬШИВІ ГРИВНІ

ЛУЦЬК. — У Волинській області затримані троє вірмен, які роз'їжджали реґіоном в мікроавтобусі і збували підроблені 50-гривневі банкноти. Всі фальшивки мали однакові номери і серію АТ 8217789. За висновками експертів, фальшиві гривні виготовлені на справжньому банковому папері і навіть мають деякі елементи захисту.

СВІТОВИЙ БАНК ПРОВІВ СЕМІНАР ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ

КИЇВ. — На семінарі для журналістів, організованому Світовим банком, відбулася дискусія політиків. Їхні висновки такі: у Верховній Раді практично неможливо буде утворити цілісну бюджетну опозицію. Полярні зауваження і лівих, і правих зосередилися на суцільній критиці та пошуках винуватців кризи. Їх шукали переважно за кордоном. Наприклад, лідер Прогресивної Соціялістичної Партії України Наталія Вітренко сказала: "За клясичними діями хижаків, Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Европейський банк реконструкції і розвитку спочатку жертву збиває з ніг, а тоді добиває. Ось що вони роблять зараз з Україною". Тому Вітренко виступає за економічний національно-визвольний рух, який захистив би Україну від таких реформ. Голови ДПУ і УРП Володимир Яворівський і Богдан Ярошинський відповіли їй, що владу треба критикувати конструктивно.

В АМЕРИЦІ

ВІВТОРОК, 18-ГО ЛЮТОГО, був першим днем праці для Вілліяма Блейна Ричардсона, нового представника ЗСА до Організації Об'єднаних Націй. Під час цього дня він намагався познайомитися з якнайбільшою кількістю не тільки представників інших країн, але зі зви-чайними працівниками цієї світової установи. Почавши від передачі своїх вірчих грамот Кофі Аннанові, генеральному секретареві ООН, до зрозмов з працівниками, В. Ричардсон, 21-ий з черги представник ЗСА до ООН, намагався переконати всіх, що тепер почнеться нова ера співпраці між Америкою та ООН.

У СВІТІ

ЗНАЧНО ЗДОРОВШИЙ З ВИГЛЯДУ російський президент Борис Єльцин минулого вівтірка, 18-го лютого, мав зустріч з палестинським провідником Ясіром Арафатом. Це вперше від його операції, що Б. Єльцин приймав закордонного гостя у Кремлі, а не у своїй підміській дачі, де він приходив до здоров'я. Не тільки виглядом, але також і поведінкою можна було під час зустрічі завважити його багато краще самопочування. Росія, котра має довготривалі приятельські стосунки з палестинським лідером, вже не один раз виявляла зацікавлення брати більш активну участь у мирному процесі Близького Сходу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Діялог між діяспорою і представником України

Амбасадор України в ЗСА д-р Юрій Щербак старається тримати можливо тісний та щирий зв'язок з українською громадою в ЗСА, чого доказом є його періодичні зустрічі із нею при різних нагодах.

Останньо, в неділю, 9-го лютого, відбулася чергова, вже четверта, загально-громадська зустріч з офіційним репрезентантом України на американській землі в приміщеннях Українського Інституту Америки, в якій взяла участь рекордова кількість — понад 60 передових членів української громади, як її політичного, так і суспільного і наукового відтинків, які могли вести свобідний діялог з амбасадором Ю. Щербаком.

А після півторагодинної доповіді д-ра Ю. Щербака, в якій він порушив зовнішньо-політичний відтинок дій Уряду України, але й окремо важливість співпраці з представниками діяспори та їхні стосунки з американським державним апаратом, було про що дискутувати. Це і було причиною, що ця зустріч протягнулася на п'ять годин, хоча напевно не вичерпала усіх проблем, що турбують нашу громаду і представника України в ЗСА.

Діяпазон порушених справ був дуже широкий і, як це звичайно буває при безпосередньому діялозі, найбільше підкреслені були пекучі проблеми сьогодення, що турбують нас усіх. Саме тому присвячено у дискусії багато часу на живу тепер проблему встановлення мита на гуманітарну допомогу Україні, яка є одним із найважливіших виявів допомоги діяспори батьківщині. На жаль, в тому питанні присутні не отримали ясної і позитивної відповіді, однак надіються, що може вона в близькому майбутньому таки надійде.

Більше успіху та взаємного зрозуміння знайшли можливість і потреба тісніших зв'язків представників діяспори із поодинокими конгресменами та сенаторами ЗСА, що може незвичайно поспріяти у сенсі допомоги Уряду ЗСА Україні.

Було нам також приємно почути, що амбасада України у Вашінгтоні відкрила тепер широко свої двері для культурних імпрез, зокрема так для показу надбань діяспорних українців, як і приїжджих з України. Амбасадор Ю. Щербак з признанням висловлювався про останні успіхи на тому полі, наприклад, про показ народної ноші, вже добре відомий із численних публічних виступів, що проходить за ініціятивою Союзу Українок Америки, що дала можливість побачити його представникам міжнародного дипломатичного корпусу столиці. Тут він також наголосив потребу помочі в амбасаді — молодих сил і закликав до творчої співпраці. Це знайшло позитивний відгук серед присутніх, зокрема наукових і культурних організацій, та напевно викличе так потрібну ініціятиву в майбутніх культурних починах, спільних з амбасадою.

До успіхи діялогу з дипломатами України в ЗСА говорили представники централь, з якими амбасадор Ю. Щербак відбув перед зустріччю окремі розмови. Він заявив з того приводу, що офіційні представники України не будуть вмішуватися у внутрішні проблеми української громади, зокрема коли йдеться про дві централі, бо одність — це питання, яке ми мусимо розв'язувати самі, що, здається, було ясним для всіх присутніх, які зосередилися у розмовах з амбасадором радше на співпраці у зовнішній політиці, підкреслюючи за Ю. Щербаком, що у всіх нас одна Україна і одна візія як їй служити, хоча ідемо до цього різними шляхами.

Амбасадор у своїх підсумках вказував неоднократно на позитивні моменти загального політичного, а навіть економічного стану України, а питання НАТО та конкретної фінансової допомоги ЗСА і стратегії у тому питанні було темою спільної дискусії.

Немає найменшого сумніву, що такі зустрічі ширшої громади, а не лише її вибраних представників, з офіційним речником України в ЗСА є дуже потрібні, щоб почути становище Уряду України, але також, щоб цей речник почув думки громади та взяв їх в майбутньому до уваги. Треба, отже лише привітати заініціювання такого діялогу, який відбувся саме тепер в Ню Йорку, і дякувати господарям із УІА за можливість це перевести. Коби лише думки, висловлені на зустрічі з обох сторін, не залишилися у формі слів, а перейшли в діла.

Олександер Серафин

СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ

Місто Давос у швайцарських Альпах відоме на ввесь світ із зимового спорту, головно лещатарства. Одначе, воно вже 25 років славиться зустрічами світової економічної і політичної еліти. Останні такі збори відбувалися протягом шести днів, починаючи з 30-го січня цього року.

Початок річним зборам Світового економічного форуму, так називається ця зустріч, дав швайцарець Кляус Шваб, тепер професор ділових справ. Д-р Шваб, студіюючи підприємництво і державне керівництво в Гарварді в 1965 році, прийшов до переконання, що європейці заплатили б більшу суму, щоб перейняти методи керівництва, яких вчили в Бизнесовій школі Гарварду.

Перший симпозіюм з участю 444 керівників відбувся в 1971 році. Криза пального в 1973 році змусила бизнесових і політичних провідників усвідомити спільні інтереси світового маштабу, і це надало конференціям теперішнього глобального економічно-політичного характеру.

Форум зорганізовано як приватну фундацію, яка не мусить звітувати публічно. В штаб фундації, в числі 80 осіб, входять журналісти, економісти, дипломати та академіки. За минулий фінансовий рік, який закінчився 30-го червня 1996 року, обіг фонду становив понад 26 млн. дол.

Цьогорічний форум притягнув біля тисячі політичних і економічних провідників світу, які заплатили по 20,000 дол. від фірми, щоб мати можливість контактів з впливовими особами. Фірму може репрезентувати лише її голова. Запрошені гості — науковці, професори, журналісти беруть участь в панелях і тим притягають учасників. Організатори не платять гонорарів визначним особам за їх виступ на форумі, але платять за готель.

Приблизно 1,000 фірм, в тому числі 200 американських і біля 50 европейських, платять членські внески в сумі 10,000 дол. (банки — 15,000). Вони також платять додаткових 6,000 дол. за участь в конференції. Тільки фірми з річним обігом понад 700 млн. дол. можуть стати членами.

Менші форуми відбуваються протягом року в Африці, Азії, Південній Америці та інших частинах світу.

Поза офіційними сесіями відбуваються приватні зустрічі голів різних фірм з головними політиками, в яких вони вже мають або бажають відкрити свої філії. Існує можливість нав'язувати бизнесові угоди в приятельських обставинах.

Під час конференції відбулося, дослівно, сотні індивідуальних засідань та семінарів. Форум зосереджував свою увагу цього року на глобалізації і комп'ютерних мережах. За вийнятком доповідей, виголошених на пленарній сесії, теми інших засідань та дискусій вважаються приватними.

Дехто вбачає в глобалізації лиходія, причину збільшення убогости, безробіття та нерівноправности. Вона, на їхню думку, загрожує суверенності держав, зокрема малих, які почуваються зобов'язаними бути прихильними до міжнародного капіталу, незалежно від його впливу на їхні соціяльні і розвиткові агенди. Глобалізація робить гомогенними світові культури. Національні культурні різниці затираються під впливом універсального продукту.

Негативною прикметою доби інформації є те, що вона розкриває таємничість державних урядів, загострюючи до них недовір'я. Нові форми торгівлі, спричинені добою інформації, можуть зробити банки непотрібними. Інші думають, що вони процвітатимуть.

Форум займався також справами злочинности, охорони здоров'я, довкілля, освіти, населення та іншими.

Злочини стають глобальними. Експерти передбачають, що вони зростатимуть, зокрема на інформаційній мережі. Побоюються, що нуклеарні матеріяли продаватимуться на чорному ринку.

Передбачають дальший поступ в лікуванні рака. Досліди в генетичній медицині продовжуватимуться, помимо застережень стосовно використання цих інформацій.

Наше довкілля продовжує занечищуватися. Світ зуживає забагато енергоносіїв. Існує постійна потреба зменшити їх консумцію.

Освіта мусить поширитися до мас населення. Вона мусить стати постійною протягом життя людини. Комп'ютеризація може у цьому багато допомогти.

До 2000 року половину світового населення становитимуть люди до 20

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Свято державотворчих дат у Ню Йорку

Трьом вагомим, світлим, незабутнім дням в українській історії був присвячений концерт 26-го січня 1997 року в симпатичній залі школи А. Леві при 2-ій авеню. А саме даті 22-го січня 1918 року, щоб піднести важливість IV Універсалу проголошення незалежности України, даті 1-го листопада 1918 року, — щоб наголосити заволодіння Галичини Українською Національною Радою, та даті 22-го січня 1919 року — щоб закарбувати проголошення злуки всіх українських земель у столиці Києві. Відкрив імпрезу голова Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій великого Ню Йорку, відділ УККА, Мирослав Шмігель, пригадуючи наш обов'язок улаштовувати такі свята, особливо ті державотворчі, національно істотні.

Він попросив до слова проф. Тараса Гунчака, тема доповіді якого звучала: „Українська національна ідея XX століття". Промовлення його було чітке і конструктивне; можна дещо довше, як звичайно буває (25 хв.), проте цікаве. А розпочав він, як і можна було очікувати, від Шевченка і Франка, почерез Міхновського, проходячи фази розвитку державницької ідеї, аж до осягнення незалежности. При тому зупинився і на важливості проголошення самостійности України у Львові урядом Ярослава Стецька 1941 року. Не поминув згадати і про визначну ролю того уряду в дальшому розвитку УПА.

Хор „Думка" під керівництвом дириґента Василя (не Романа, як у програмі) Гречинського, по недавніх, вповні успішних виступах у церквах св. Юра, в катедрі св. Патрика та в православному соборі св. Володимира, розпочав свій виступ нашим церковним гимном „Боже великий, єдиний" та піснею „Під небом України" до слів Г. Коваля, з музикою Є. Козака. При „Боже великий" потрібне не тільки ім'я композитора Лисенка, яке і було поміщене, але теж найменша автора слів, Олександра Кониського, яке не подано. Опісля виступив співак зі Львова, тенор Роман Цимбала. При фортепіяновому супроводі своєї дружини Марії виконав „Гетьмани" Шевченка-Лисенка (не Стеценка, як у програмі) і „Стоїть гора висока" до слів Л. Глібова, під народну мелодію. Цимбала співав ще і вдруге, пісні „Сонце низенько" з „Наталки-Полтавки" Котляревського—Лисенка та „Безмежнеє поле" Франка—Лисенка. Голосовий матеріял співака можна назвати гарним, але все, що він співає, звучить форте, себто міцно. А краса співу вицвітає з інтерпретаційного модулювання та нюансування.

В другій частині програми вислухали ми декламації унікального твору В. Стефаника „Сини" у виконанні Володимира Курила. Навіть як був декламатор може дещо і простодушений, то все таки його щире пережиття і мистецьке виголошення удділилось слухачам і віддулнило успіхом загального звершення, потверджено го рясними оплесками публіки. Він пробує іти наполегливо слідами незабутнього рецитатора Ю. Геника-Березовського та свого батька, актора Євгена Курила.

В закінченні концерту знайшлось три хорові точки, виведені хором „Думкою": „Їхав стрілець на війноньку" до слів Р. Купчинського з мелодією М. Гайворонського, в обробці Михайла Лева. Цим своїм аранжуванням не допоміг М. Лев славетній пісні Гайворонського, бо прославленої мелодії важко тут дослухатись. Самий же спів хору був бездоганний. Кантата „Дніпро реве" В. Чайченка, з музикою Д. Січинського, прозвучала куди краще і самопевніше, як попередними разами. Особливо соліст, баритон Роман Літепло, був досконалий. В нього поставлений і культурний голос. Цим солістом має „Думка" право гордитися.

В пісні-молитві з „Запорожця за Дунаєм" Гулака-Артемовського солістом був Роман Цимбала. На фортепіяні акомпанювала досвідчена Євгенія Палій. Розспіваний хор звучав чисто, потужно, святково. Соліст Цимбала був певніший у високих тонах. Дириґент Гречинський зумів видобути з хору голосове звучання, яке прихилило до себе публіку. Національний славень, відспіваний хором і громадою, увінчав оцю патріотичну імпрезу.

Д-р Роман Барановський

Чому „ми" і „вони"?

В розмовах про взаємовідносини між українцями діяспори і України можна не раз почути слово „вони". Такі фривольні вислови мали б означати, що українці в Україні чимсь різняться від нас.

Таке питання тепер, коли маємо свою вільну і незалежну державу, дуже важливе. Тому спробуймо проаналізувати, що саме спонукає декого до таких стверджень і на скільки вони виправдані?

Коли, врешті, впала „залізна заслона" і настала можливість подорожувати без більших труднощів в Україну, найперше скористали з цієї можливости українці з діяспори. Адже кожний з нас залишив там своїх рідних, знайомих, з якими не бачилися десятками років. Відвідувачі поверталися з таких відвідин з різними враженнями. Одні були сповнені великою радістю, що дочекалися цієї хвилини, інші знову поверталися з деякою резервою, а то й із несмаком. І це природне явище, бо час міняє не тільки фізичний вигляд, але і духовий профіль людини.

Згодом щораз частіше почали приїздити українці з України. Вони, бачачи наше життя, здається, почали завидувати нам. Вони не знали, що це не далося нам легко і що ми мусіли важко і довго працювати, навіть і фізично, щоб доробитися. У тій несвідомості деякі з наших земляків почали використовувати своїх рідних. Це дало привід до того, що ми почали уважати українців з України за егоїстів і за таких, що їх, крім грошей, ніщо більше не цікавить і не обходить. А втім, частина, що сюди прибула, все ще в полоні всього російського.

Таким чином витворилася дуже нездорова атмосфера, обвинуваченням з одної сторони і контробвинуваченням немає кінця. А слід би глянути глибше і порозумітися.

Адже треба мати на увазі, що з України приїжджають переважно люди з освітою, знавці і спеціялісти різних ділянок. Ці науковці, які давніше працювали за фахом, хоч не багатіли, але мали принаймні запевнений прожиток. Тепер вони опинилися в бідності, бо в Україні все ще існує економічна криза і багато інтелігентів не мають можливости прожитку вдома, змушені шукати за працею і заробітком поза Україною. Чи можна їх за те обвинувачувати? Не можна теж їм дивуватися, що вони хотіли б працювати за фахом. Перешкодою ж для затруднення є і незнання мови, і брак дозволу на будьяку працю в країні, яку ці приїжджі відвідують.

П'ятдесять років розлуки (якщо йдеться про західню Україну) і більше змінили і нас, і їх, і тепер нам так тяжко знайти спільну мову. До того впродовж окупації большевицька система вбила у великої частини підсовєтських людей всякі моральні і етичні засади та внесла зневіру до ідеалів. Та канібальська система, щоб люди не застановлялися над своєю невідрадною і собачою долею, їх розпивала до безтями, заливаючи бідолашних людей горілкою.

З нами, на поселеннях, теж не все гаразд. В ім'я правди і справедливости треба сказати, що українці з України можуть нам закидувати, що ми тут розбагатіли, стали „справжніми американцями" з їх консумеристською ментальністю і, як більшість з них, стали матеріялістами, байдужими до терпінь наших земляків.

Що в Америці дуже багато злого і забагато матеріялізму — це правда. Але правдою є теж, що Америка — найбільш жертвенна харитативна країна у світі. Згадаймо тільки найбільш важливі глобального маштабу харитативні акції в Етіопії, Гаїті, Панамі, колишній Югославії, Руанді та інші. Багато американських добровольців, не зважаючи на небезпеку захворіння чи навіть втрату життя, їхали в критичний час до тих країн, щоб дати поміч і рятувати населення від голодової смерти, наслідків землетрусу чи війни. Не один з них добровольців впав жертвою і згинув, виконуючи в найліпшій вірі доброзичливу і благородну місію справжнього християнина.

Жертвують американці теж великі суми долярів на різні інші харитативні цілі, як наприклад, на наукові дослідження різних недуг, на інвалідів, бездомних і осиротілих дітей, на ветеранів тощо.

Як і в Америці, так і в Україні більшість — це чесні люди і щирі патріоти. Вони такі самі люди, як і ми, в дечому кращі, в дечому гірші, з тими самими даруваннями, вадами, притаманними усім людям, з тими самими добрими чи злими звичками і прикметами. Тільки час і обставини нас порізнили.

Тож стараймося зрозуміти одні одних і не створюймо штучного муру між собою, бо це нам дуже на шкоду.

Не допустім до того, щоб ми цілком поділилися, бо це саме і є те, чого так дуже хочуть і до чого змагають різні колишні наші окупанти і інші відвічні вороги України, які розділяли нас все якимсь „Збручем".

Леся Павлів

* * *

Отак живу,
У радості й печалі, —
Буває всяк
В буденнім плині дня.
Іду до тебе, земле,
Наче на причастя,
Щоб праведною стати
В силі пізнання.

О. К.

Три публікації колишніх в'язнів

I

В 1996 році появилося три книги спогадів колишніх політичних в'язнів нацистських концтаборів: одна в Україні, а дві в діяспорі. Книгу в Україні видав Степан Феденко у Видавництві „Смолоскип" п. з. „Розлука". Книга має 436 сторінок та низку ілюстрацій, а цілісне художнє оформлення зробив Іван Яців. Редакторською сторінкою зайнялася Леся Лупій. Книга видана принадно під кожним оглядом.

Феденко починає свої спогади 1944 роком, коли його батька Івана та його самого, 17-літнього юнака, забирає гестапо до в'язниці на Лонцького у Львові, а пізніше там же — до Бриґідок. Автор дуже детально описує сцени свого і батькового поневіряння, а зокрема в пізніших концтаборах.

Одну сцену з табору Ґросс-Розен, де йшлося про національну реєстрацію в'язнів, він пережив з глибоким душевним потрясенням. Реєстрант, пише Феденко, твердив, що батькова національність є або польська, або російська. Коли батько виразно наголосив вдруге, що його національність є українська від уродження, вже 42 роки, і він не думає її міняти, присутні наганячі кинулися на батька з такою лютою, що звалили його з ніг і стали копати чоботами, де попало, в голову, живіт, в груди. „Тоді я не витримав, — пише автор, — я розкричався і розжалівся, як мала дитина, та прискочив до тих розбишак, трясучись, і щось хотів їм сказати. Та голос з мене взагалі не виходив. Я захлипався та щось невиразне бурмотів. Що то зі мною було сталося, я сам не знаю. Мій престрашенний вигляд і плач зупинили биття. Писарі дивилися на мене і думали, чи я часом не одурів і попав в гістерію і не міг ніяк стриматися. Вони наказали в'язням у черзі піднести батька, який далі лежав на землі, долілиць, і поставити його знов перед столиком... Писарі при столику стали кепкувати з нього. Питали, чи він далі хоче лишатися українцем, а може ким іншим... На ці злобні питання вже нічого він не відповідав. Його губи і ціле обличчя було запухле і червоне. „Ми запишемо тебе, що ти 'русскій', а твій табориний номер 31379". Сина Степана вже не мордували таборові посіпаки і не питаючись, зареєстрували його 'русскій', а номер дописали 41380.

Такі і подібні трагічні стени переходили тисячі українських політичних в'язнів і платили за свою національність тяжким побиттям і кров'ю, а часто каліцтвом власного тіла. З Ґросс-Розен Феденки, батько і син, перейшли ще два концтабори, Сасхенгавзен і Дахав, де вони на тлі поважної кількости українських політичних в'язнів почувалися сильнішими, але й тут українці не набули визнання своєї національности. Так виглядала „коляборація" українців з нацистами, про яку трубили злобні ненависники українства в часі війни і по війні.

Під кінець таборової епопеї збігом обставин батько зі сином розлучилися. Батько мав ще ту нагоду, що десь скоріше вийшов на волю, але доля поглузувала з нього, бо нові визволителі вислали його не домів, але на Сибір. Цю практику стосували совєти до всіх українських політичних в'язнів, звільнених з нацистської неволі.

Нові обставини заіснували для автора після звільнення. Альянтська окупація Европи створила молодому й амбітному юнакові можливості навчання не тільки в середніх школах, але теж завершити свої студії університетом. Мимо важких днів ув'язнення, автор описує свої таборові дні епічним стилем і спогади читаються надзвичайно легко, а то й цікаво, а читач набирає повного переконання, що українські політичні в'язні, де вони не були і куди вони не попадали, платили в нацистських концтаборах високу ціну за своє національне імення та українську бездержавність!

Це питання поширює й ґрунтовніше обговорює в своїй праці д-р Михайло Марунчак п. з. „Українські політичні в'язні в нацистських концентраційних таборах", яка появилася у Вінніпезі коштом Світової Ліґи Українських Політичних В'язнів. Він обговорює це питання на підставі власного досвіду в таких таборах, як Терезин, Авшвіц, Мавтгавзен, Мельк, Ебензее, а також на підставі свідчень інших авторів про такі табори, як Буфенвальд, Дора, Ораніенбург-Саксенгавзен, Дахав, Фльосенбург, Майданек, Берген-Бельзен, Равенсбрюк, Дніпропетровське-Іґрань. Крім трагічних переходів українських політичних в'язнів між Сціллами і Харибдами, він дає образи великої дружби серед українських в'язнів та великої національної єдности, які своєю поставою повчали пізніше теж деяких напастливих сусідів.

(Закінчення буде)

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Архів В. Винниченка

Українська Вільна Академія Наук (УВАН) у ЗСА та Інститут Літератури ім. Т. Шевченка Національної Академії Наук України (НАНУ) повідомляють про створення спільного Комітету обох установ для того, щоб розпочати процес передачі архіву визначного письменника, державного і політичного діяча Володимира Винниченка в Україну. Архів включає його велику рукописну спадщину, щоденник, широке листування і бібліотеку.

Після смерти В. Винниченка у Франції 1951 року його дружина Розалія передала у своєму договорі-заповіті з 14-го лютого 1958 року архів письменника на збереження до Колюмбійського університету (до Архіву російської та східньоевропейської історії та культури) в Ню Йорку з тим, що архів буде у „цілковитому розпорядженні УВАН", і буде переданий Академії Наук України тоді, „коли на Україні буде відновлено демократичний устрій і Україна стане справді вільною і незалежною демократичною державою, де буде забезпечено справжню свободу слова і всестороннє об'єктивне наукове вивчення цих матеріялів".

З ініціятиви Григорія Костюка УВАН в Ню Йорку створило Комісію для вивчення й охорони спадщини Володимира Винниченка (скорочено Винниченківська комісія). В результаті довголітньої праці багатьох відданих науковців упорядковано архів, видано повну бібліографію праць Винниченка і бібліографію про його твори (праця Вадима Стельмошенка /Романа Маланчука, на 762 стор.), видано три томи праць письменника (три книжки в інших видавництвах), два томи його „Щоденника" (від 1911 до 1925 років), два томи статтей і монографій про нього, влаштовано численні наукові конференції та виставку його малярських творів. Праця над спадщиною В. Винниченка здійснювалася на громадських засадах, завдячуючи індивідуальним пожертвам і при скромних спроможностях українців діяспори. В той час ні самого Винниченка, як діяча українського державотворення, ні його творів не можна було згадувати, вивчати чи по науковому досліджувати в УССР.

Архів В. Винниченка складається з рукописів, листування, щоденника, друкованих праць різними мовами, журналів і книжок, що виповняє 170 великих архівних коробок. Ні УВАН у ЗСА, ні Колюмбійський університет, ні Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАНУ не можуть брати на себе відповідальности за перевезення архіву з унікальними і цінними документами і рукописами через океан без належного забезпечення його копіями, як цього вимагає практика архівістів. Тим більше, що Розалія Винниченко в окремій точці свого договору-заповіту обумовлювала, що „Архів Колюмбійського університету має право з матеріялів і документів, що їх я передаю йому на збереження, зробити фотостати, коли б настав час передачі їх Українській Академії Наук у Києві".

Тепер, коли Україна знову вільна, УВАН готова розпочати процес передачі архіву. Для цього Архів Колюмбійського університету звернувся за порадами до спеціялістів. Експертиза ствердила, що для забезпечення цілісности і порядку архіву, задовільного технічного оправлення самих документів та створення доповненого каталогу (комп'ютерного банку даних, яким могли б тоді користуватися наукові установи в цілому світі) — необхідно відповідно опрацювати архів і по-сучасному скатальоґувати. Така підготовча праця вже розпочинається; вона вимагатиме разом з мікрофільмуванням великих фондів (понад 200.000 ам. дол.), які потрібно знайти.

До Архіву Винниченка УВАН ще додає також і збірку 70 картин авторства Винниченка та кілька картин, які письменник мав від інших мистців. УВАН і Винниченківська комісія влаштовують конференцію, присвячену творчості Винниченка, і виставку його картин 23-го лютого цього року в Ню Йорку. Після виставки картини будуть передані в Україну, як перший етап процесу передачі спадщини Винниченка.

Оксана Радиш

Від УВАН:

д-р Марко Антонович, президент УВАН, д-р Василь Омельченко, заступник президента, д-р Анна Процик, науковий секретар, проф. Григорій Костюк, голова Винниченківської комісії, д-р Лариса Онишкевич, заступник голови комісії, д-р Мирослава Знаєнко, архіваріюс, Оксана Радиш, член комісії, Богдан Певний, член комісії.

Від НАНУ:

д-р Микола Жулинський, директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка, НАНУ, д-р Сергій Гальченко, завідувач відділом рукописних фондів Інституту Літератури, акад. Іван Дзюба, проф. Павло Федченко, Інститут Літератури, Галина Бурлака — вчений хоронитель фондів, Олександер Федорук — голова Комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей, Міністерство Культури і Мистецтв України, д-р Руслан Пиріг, директор Центрального Державного Архіву, Михайло Косів, депутат до Верховної Ради.

Дорадники:

д-р Еллен Скоруффі, куратор Бахметівського архіву при Колюмбійському університеті, д-р Марк вен Ґаґен, директор Інституту ім. Гаррімана при Колюмбійському університеті.

Е. Шеварднадзе...

(Закінчення зі стор. 1)

кордонних справ, голова парляментарного Комітету Грузії з питанць законности і права, керівник парляментарної групи дружби Грузії та України Міхаїл Саракашвілі, генеральний конструктор озброєння Грузії та інші офіційні особи. Всього делеґація Грузії складалася із 50 осіб.

Під час переговорів ішлося про підтримку з боку України у процесі входження Грузії до европейських ораганізацій, зокрема до парляментарної асамблеї Ради Европи. Обговорено також питання розвитку транспортового коридору, складовою частиною якого є поронне сполучення Одеса-Поті, а також питання економічного співробітництва між Україною і Грузією, зокрема в галузях військово-промислового комплексу.

Е.Шеварднадзе наголосив, що Грузія надає великого значення відносинам з Україною і всіляко сприятиме побудові Евроазійського коридору, яким в Україну зможе надходити не лише каспійська нафта, але й казахська, а також інші вантажі з Азії.

Помер архітект...

(Закінчення зі стор. 1)

лютною політичною владою країни, яка жорстоко нищить будь-який спротив, незважаючи на те, що її ідеологія втратила своє значіння для більшости китайських громадян.

Вістку про смерть цього довголітнього керівника їхньої країни громадяни Китаю прийняли з передбаченим спокоєм, але також з свідомістю залишеної порожнечі. Аналітики уважають, що довгоподівана смерть Ш. Денґа не матиме покищо значних змін у зовнішній політиці Китаю.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ, відділ НЮ ДЖЕРЗІ

— повідомляє —

що голова ТУІА

інж. ГРИГОРІЙ КУЗЬМА

виголосить доповідь

на тему:

„ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА — СПРАВЖНІ ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ"

в суботу 1-го березня 1997 р. о год. 3-ій по пол.

в залі при церкві св. Івана Хрестителя при Сендфорд Аве. Нюарк, Н. Дж. (паркування забезпечене).

Вступ за добровільними датками.

Після доповіді дискусія, перекуска та короткі сходини Відділу.

Просимо про численну участь.

За УПРАВУ ТУІА:

проф. П. Грицак, голова Відділу, Н. Дж.

Казахський...

(Закінчення зі стор. 1)

Центрально-азійського співробітництва. Членами цієї організації, крім Казахстану, є Узбекістан, Туреччина, Афганістан та Ірак.

К. Токаєв заявив на пресконференції, що Казахстан розглядає Україну як велику та впливову державу як в Европі, так і в світі. Це саме він повторив пізніше на зустрічі з О. Морозом. Казахський міністер наголосив, що його держава, засуджуючи будь-який сепаратизм, беззастережно підтримує територіяльну цілісність України і недоторканість її кордонів.

На зустрічі з українським Президентом мова йшла про шляхи зміцнення співпраці між двома країнами. Л. Кучма сказав, що транскавказький транспортний коридор, який Україна створює з Грузією і Азербайджаном, міг би пролягти углиб Азії. Як відомо, Україна плянує транспортувати цим коридором каспійську і, можливо, казахську нафту. На зустрічі обговорено також проблеми СНД.

О. Мороз на переговорах з К. Токаєвим пообіцяв, що український парлямент сприятиме плідному розвиткові двосторонніх відносин і ратифікації всіх українсько-казахських угод.

В наслідок візити К. Токаєва домовлено, що наприкінці березня відбудеться засідання українсько-казахської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, а в жовтні український Президент має здійснити офіційну візиту до Казахстану.

На майбутніх переговорах між двома країнами заплянувано підписати протокол про вільну торгівлю і розглянути питання державної політики щодо національних меншин: українців у Казахстані і казахів в Україні.

"Нова Україна"...

(Закінчення зі стор. 1)

спрямування в політиці на сьогодні є єдино можливим шляхом до виведення держави з кризи. Деякі ж політичні угруповання в характеристиці власного спрямування вживають термін "центризм", хоча це не відповідає дійсності. На думку Л. Кучми, на сьогодні в Україні є дві політичні сили, які наблизилися до визначення "центристські": це "Нова Україна" і Народний Рух України. "Але тільки наблизилися!" — підкреслив Президент.

Гість з'їзду, голова Демократичної Партії України Володимир Яворівський, привітавши делеґатів і гостей, закинув Президентові: "Якщо ви трактуватимете центризм так, як сьогодні, то залишитеся в цьому центрі самі".

Голова секретаріяту Народно-Демократичної Партії Володимир Філенко, який також є заступником голови "Нової України", наголосив, що в об'єднанні має панувати внутрішня однопартійність. Тобто, "Нова Україна" має визначатися ідеологічною однорідністю. При визначенні єдиного курсу "Нової України" він має намір скористатися "нормальним демократичним досвідом, що панує у світі". Одну з двох політичних партій, що входять до об'єднання "Нова Україна" — Ліберально-Демократичну Партію України він закликав об'єднатися з Народно-Демократичною Партією, а в разі незгоди — шукати свій шлях поза об'єднанням.

На думку В. Філенка, ядром "Нової України" має стати саме НДП, оскільки вона виникла з ініціятиви Партії Демократичного Відродження України і на сьогодні переважає не лише числом членів, але й ідеологічною визначеністю. (Між іншим, із 625 делеґатів з'їзду, 344 є членами НДП).

В цьому Філенка підтримав голова львівської організації НДП, депутат Верховної Ради Тарас Стецьків, який також вважає, що НДП має стати "політичним вожаком спочатку 'Нової України', а далі — й усього суспільства".

Голова ЛПУ Володимир Щербань висловив готовість до співпраці з "Новою Україною" і закликав до об'єднання усі соціял-ліберальні сили.

Депутат Верховної Ради і член президії "Нової України" Михайло Сирота вірить, що, прийшовши до влади, "Нова Україна" спроможна відродити національну культуру й освіту та запровадити европейський економічний устрій. На його думку, з нинішніми темпами праці Верховної Ради впровадження Конституції в життя відбудеться лише на 20-25 відсотків.

Делеґати з'їзду знову обрали головою об'єднання Є. Кушнарьова. В ухваленій резолюції вину за стан в економіці та соціяльній сфері учасники з'їзду поклали, передусім, на Кабінет Міністрів, а також на Верховну Раду. Неспроможність зупинити спад виробництва, подолати кризу неплатежів, ліквідувати заборгованість з виплати пенсій, стипендій і заробітків вони пояснюють тим, що Уряд формувався на позапартійних засадах. Гальмує подолання кризових явищ і неефективна праця Верховної Ради, вважають делеґати з'їзду. Парляментові перешкоджає політична неструктурованість, яка є прямим наслідком недосконалого виборчого закону, згідно з яким Верховну Раду зформовано шляхом позапартійних виборів.

У резолюції зазначено, що з'їзд чекає рішучіших та ефективніших дій від Президента в питаннях боротьби зі злочинністю. "Нова Україна" закликала до об'єднання всіх, "кому не байдужа доля України".

На заключній пресовій конференції Є. Кушнарьов та голова НДП Анатолій Матвієнко зазначили, що в плянах об'єднання немає вимоги виступати за резиґнацію Кабінету Міністрів, але не виключають можливости подання Президентові пропозицій щодо кадрових змін в Уряді. На запитання, чому робиться така ставка на НДП, Є. Кушнарьов відповів: "Такого інтелекту, такого кадрового складу — з одного боку досвідченого, з іншого боку такого, що бажає змін в суспільстві — немає в жодній політичній структурі". За словами Кушнарьова, промову Леоніда Кучми на з'їзді він оцінює як програму не тільки для "Нової України", але й для всіх поміркованих центристських політичних сил. З часу обрання Л. Кучми Президентом, це був його перший суто полититчний виступ, у якому міститься програма політичної системи України, переконаний Є. Кушнарьов.

Світовий...

(Закінчення зі стор. 2)

років життя. Більшість житиме в убогих країнах. Постає запитання, чи вистачить харчів для населення світу? Є потрібним постійне зусилля у пошуку нових джерел виробництва поживи. Темп життя в розвинених країнах стане швидшим, що матиме великий неґативний вплив на людей, спричинюючи навіть божевілля.

На думку автора книжки „Крах цивілізації і переміна світового порядку", С. Гантінґтона, учасники конференції фонду є „зарозумілі". Майже всі вони мають вищу освіту, вірять в індивідуалізм, ринкову економіку і демократію. Вони контролюють багато країн, більшість світової економіки та мілітарну спроможність. Все ж вони не репрезентують маси населення світу. Менш ніж один відсоток, за вийнятком Заходу, на думку автора, поділяє їхню культуру.

Лондонський „Економіст" вважає, що учасники форуму є новою елітою. Вона символізує зміну світового порядку. Хоча між учасниками було біля 40 керівників країн, у конференції домінували бизнесмени. Влада, яку вони контролюють, є для декого пригноблюючою. „Давосянин" не журиться культурою як такою, ні її майбутністю. Він журиться ідеями та концепціями. Якщо вони мають успіх на ринку, він їх фінансує та пропаґує, що відрізняє його від еліти минулих років.

Ця еліта дійсно запроваджує світовий економічний лад. Критики вважають, що форум є загрозою для урядів індивідуальних країн, тобто він перешкоджає їм у проведенні власної національної політики.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

сл. п.

ВОЛОДИМИРА ФІЦАЛОВИЧА

будуть відправлені св. Літургії 22-го лютого 1997 р.

Ню Гейвен, Конн. в церкві св. Михаїла о год. 9-ій ранку;
Торонто, Канада, катедра св. Йосафата;
Сант Катрінс, Канада в монастирі отців Студитів.

Дружина — ЛІДІЯ

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" в Нюарку, Н. Дж. у великому смутку повідомляє своїх членів і симпатиків, що 4-го лютого 1997 р. упокоївся в Бозі

бл. п.

ІВАН БОЙКО

довголітній член Т-ва і член інших українських організацій.

Опечаленій дружині ЛЮДМИЛІ, дочкам ЛЮБІ і РОМІ, синові ЯРОСЛАВОВІ, чотирьом внукам і правнукові складаємо щирі співчуття.

УПРАВА УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої найдорожчої і незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ і ПРАБАБЦІ

бл. п.

МАРІЇ НАКОНЕЧНОЇ із ЗАПАРАНЮКІВ

будуть відправлені заупокійні СЛУЖБИ БОЖІ в суботу 22-го лютого 1997 року:

в українській католицькій церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й.;
в родинному селі Раківці, Україна;
в церкві Пресвятої Богородиці;
в церкві св. Покрови Торонто, Канада;
в Свідніці, Польща.

Про молитви за спокій душі покійної просить муж — ПАВЛО з родиною

В 10-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ВИЗНАЧНОГО ПРАВОЗАХИСНИКА

ген. ПЕТРА ГРИГОРОВИЧА ГРИГОРЕНКА

(16.X.1907 — 21.II.1987)

відбудуться поминальні БОГОСЛУЖБИ

22-го лютого 1997 р.
о год. 5-ій веч.в Храмі Христа Спасителя 340 E. 71Str. — між 1-ою і 2-ою Аве. в Ню Йорку;
в церкві Святої Трійці в м. Дрогобич Львівської обл.

23-го лютого в неділю:
в Ню Йорку в катедрі св. Володимира 160 W. 82nd Str.. Tel. (212) 873-8550;
в Москві — в церкві св. Катерини;
в Києві — в церкві свв. Бориса і Гліба;
в Покровській церкві на Подолі;
у Михайлівській церкві в с. Пирогів біля Києва, а також у Симферополі та в інших містах.

1-го березня в суботу:
в церкві Казанської Божої Матері Willow Shore Ave., Seacaff, Long Island.

Родина і друзі просять молитися за спокій багатостраждальної душі покійного.

З великим болем і жалем повідомляємо родину, приятелів та знайомих, що ненадійно і передчасно відійшла з цього світу, ранком 18-го лютого 1997 р. на 33-му році життя наша найдорожча і невіджалувана ДОНЯ, СЕСТРА, ВНУЧКА і КУЗИНКА

бл. п.

д-р мед.

ІРЕНА НАНА САЛЯК

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю 21-го лютого о год. 6-ій веч. у похоронному заведенні Насевича при 109 E. Tabor Rd у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу 22-го лютого о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві Христа Царя при 1629 W. Cayuga St., Philadelphia, Pa., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку і жалю:

батьки — ВАСИЛЬ і РОМА САЛЯКИ
брат — ОЛЕКСАНДЕР
дідо — МИХАЙЛО РУБИЧ
тета — МАРІЯ КУЛЬЧИЦЬКА з сином ОЛЕГОМ і дочкою АДРІЯНОЮ з мужем КРИСТОФОМ і сином РОМЧИКОМ
стриянка — ОРИСЯ САЛЯК з донями ЛЯЛЕЮ і ХРИСТИНОЮ з мужем ІГОРЕМ
родини — САЛЯКІВ
— РУБИЧІВ
— БОЯРІВ
— ЛЯШЕВИЧІВ
— КЕКІШІВ
— КУЛИНИЧІВ в ЗСА
тета — МАРІЯ ЗЯЯ з родиною в Україні

Діяльність 3-го Відділу СУА у Фініксі

Відділ хоч числом членства невеликий, але активний. Щомісяця тут відбуваються ширші сходини, де членки в дружній атмосфері намічують плян праці, а відтак при каві і солодкому продовжують весело час. В останньому діловому році Відділ очолювала Христина Винник-Вілсон. 12 молодих студентів користає зі стипендійного фонду, на який 3-ій Відділ приділив понад 5,000 дол.

З приємністю прочитуємо листи вдячности і подяки від наших стипендіянтів. У вересні минулого року членки зорганізовано відбули прогулянку до Сан Дієго на український фестиваль, де весело провели час, любувались виступами різних українських танцювальних груп. В жовтні відбувся осінній Баль в Українському Домі СУМА. Весь дохід у сумі 1,400 дол. вислано на Український Музей в Ню Йорку. 17-го листопада на запрошення 11-го Відділу СУА Лос Анджелесу наш Відділ виступив з програмою показу історичних і народніх одягів. Програмою провадили Ольга Сливка і Мирося Михайлів, а одяги моделювали Марійка Ґрол, Осип Ґрол, Наталка Біскуп, Оксана Біскуп, Анна Дворська, Петро Дворський, Оксана Слободян, Ґеня Чопівська, Дарія Даниляк, Таня Павленко, Юлія Сосницька, Христя Бойко, Ірина Масний, Наталка Стадник, Ірина Стадник, Ірина Шубин, Зоряна Масний, Надя Масний, Юрій Кузьмов, Оля Масний. Остання на закінчення програми відспівала пісню „Ой, роде мій красний, роде мій прекрасний", за що слухачі нагородили її рясними оплесками.

Всім виконавцям і господарям щире спасибі за їх труд і увагу до нас. Зокрема, щира подяка голові Відділу Любомирі Слободян, Анні Шалоупа, інженерові Тарасові Козбур, родині Олеся Козюмов та всім тим, які причинились до успіху нашого виступу. Дякуємо також і моделістам, які доповнили нашу програму.

Щороку в грудні в приміщенні американського банку відбувається передсвяточна Різдвяна програма, де беруть участь 43 різні національності, кожна з яких має свою програму, з декоруванням ялинки. Між ними пишалась і наша українська ялинка, прикрашена різними українськими орнаментами. Про це все дбає Христя Бойко, яка разом з діточками і членками Відділу, зодягнені в народну ношу, репрезентують куток України. Членкині подбали і про Святвечірні страви — кутю, борщ, вареники, голубці і солодке, якими частували численну публіку. Парох української католицької церкви Гуґо Саутус відіграв ролю Св. Миколая, який обдарував дітей дарунками. Анна Дворська заграла на фортепіяні в'язанку українських колядок. Це також можемо завдячувати Х. Бойко, яка дбає, щоб серед різних національностей нести наші звичаї і культуру. Вона також вчить писання писанок в Арізона Музею, як рівнож має інтерв'ю по радіо та інформує про українські звичаї.

При кінці січня цього року членки зійшлися в домі дотеперішньої голови Відділу Христі Винник-Вілсон, щоб попрощати її з виїздом до Тексас. Всі ми бажаємо їй з родиною всього найкращого на новому місці, а в доказ співпраці вручено їй дарунок на спомин.

17-го січня відбулися Річні загальні збори, на яких вибрано нову Управу на 1997 рік. Зборами провадила Ліда Дидик, секретарювала Анна Дворська. До Управи ввійшли: Христя Бойко — голова, Оксана Біскуп — містоголова, Анна Дворська — секретар, Марійка Ґрол — касир, Маріян Турів — організаційна, Юлія Сосницька — культ-освітня, Дарія Даниляк — кореспонденційна, Мирося Михайлів і Маріян Турів — суспільна опіка, Ольга Сливка — пресова; Контрольна комісія: Ірина Гриневич, Галя Кобрин, Оля Масний. Більшість з нововибраної Управи є молоді жінки, які недавно приїхали з України на сталий побут в Америці, відчули потребу горнутись до нашої громади та спільно працювати для добра народу.

Ольга Сливка

В Лос Анджелесі відзначили Січневі роковини

26-го січня цього року українська громада Лос Анджелесу відзначила заходом Українського Культурного Осередку і при співучасти Пласту та хору „Кобзар" невмирущий акт IV Універсалу.

Після американського славня, відспіваного хором „Кобзар" під керівництвом Григорія Голутяка, о. Галик Голутяк, парох української православної церкви св. Андрія, відкрив святкування добре обдуманою молитвою у патріотичному дусі. Особливу вагу IV Універсалу в історії України підкреслив голова Українського Культурного Осередку Петро Якимів і попросив до слова ред. Ярослава Гайваса, відомого журналіста і визначного громадського діяча. Ред. Гайвас спершу насвітлив коротко історію боротьби українського народу за його самостійність, незалежність від віковічного північного ворога. Із множества борців за Україну промовець згадав Миколу Міхновського, Петра Донцова і Євгена Коновальця. Промовець відзначив також позитивну участь Кирило- Методіївського Братства у формуванні ідеї боротьби за незалежність України від Москви. IV Універсал по раз перший в історії безкомпромісово і недвозначно проголосив незалежність українського народу від Москви. Цей акт здефініював статус української держави на основах соборности і культурної та політичної самобутности. Ідею самостійности наш нарід боронив кров'ю мимо величезної переваги ворога: Денікіна, Галлєра і цілої Антанти, яка була проти нас. „Але ми не скапітулювали", — продовжував промовець. Боротьба за волю ішла дальше, використовуючи різні стратегічні засоби. Вислід цієї боротьби ми бачили 24-го серпня 1991 року, коли український народ подивугідною більшістю голосів виявив цілому світові своє прагнення до природних прав, до волі.

Сьогодні Україна прямує до кращого майбутнього шляхом повільної, але послідовної еволюції. Перед нами є ще багато важких проблем до розв'язання, але „ми розв'яжемо спільним зусиллям" — закінчив свою коротку, але змістовну промову ред. Я. Гайвас.

У наступній точці програми виступили пластуни Таня Солук і Тарас Матла. Вони чітко відчитали поему „Славні роковини", а Ксеня Снилик з притаманним їй патосом та доброю дикцією віддеклямувала вірш Сергія Орлюка „На Софійській площі". Згодом Національний Хор „Кобзар" під вмілим керівництвом Григорія Галутяка відспівав три пісні: „Пісня визвольних змагань", муз. В. Божика, „Гей, злітались орли", муз. К. Стеценка і „Живи, Україно", муз. М. Гайворонського. Свято закінчилось відспіванням „Ще не вмерла Україна".

Немає сумніву, що учасники цього національного свята своєю жертвенною працею виявили свій високий рівень національної свідомости.

Ігор Лесик

ПОДІЇ

ДОПОВІДІ ПРО СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

Маямі. — Українські організації Маямі та околиць влаштовують доповідь на тему „Україна перед виборами: ідеологічно-політична ситуація; Молодь України: якою вона є? Куди вона йтиме?" Доповідач — голова Видавництва „Смолоскип" у Києві Осип Зінкевич. Доповідь буде виголошена у неділю, 2-го березня, після Служби Божої, о год. 12:30 полудня в залі церкви св. Миколая, 5031 South W. 100th Ave., Cooper City, FL.

Доповіді О. Зінкевича відбудуться також у Ню Джерзі — 14-го березня в Нюарку і 15-го березня у Савт Бавнд Бруку.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —
в неділю, 2-го березня 1997 р., год. 2-га по пол. в приміщенні ЗУАДК-у
1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:
10, 32, 45, 62, 83, 95, 116, 128, 153, 154, 156,162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 331, 339, 347, 352, 362, 378, 397, 422, 430,479.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:
Марта Лиско, секретар УНС
Стефан Гавриш, контролер УНС
Василь Пастушок, контролер УНС
д-р **Богдан Гнатюк**, почесний член Головного Уряду УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Стефан Гавриш, голова
Микола Пришляк, секретар Василь Євтушенко, касир
д-р Богдан Гнатюк, почесний голова

